16. november 2016

Lønudvikling i kommunerne 2011-2016

Dette notat sammenligner lønudviklingen fra maj 2011 til maj 2016 for månedslønnede ordinært ansatte i udvalgte kommunale faggrupper. Lønudviklingen i notatet er beregnet på baggrund af nettoløn i løbende priser. Nettolønnen består af grundløn samt centrale og lokale tillæg, men er uden genetillæg, overarbejde, feriegodtgørelse samt pension. For bedre at kunne sammenligne forskellige faggrupper, indgår kun lønnen for personer, der var ansat i samme stilling i maj 2016 som i maj 2011. Anciennitet gør, at tallene for løn og lønudviklingen gennem hele notatet ligger højere end når nyansatte medregnes. Se i øvrigt metodeafsnittet s. 16.

Hovedkonklusion:

- **Månedslønnen for kommunalt ansatte er i gennemsnit steget med 2.924 kr. fra 2011 til 2016.** Alle FOAs større faggrupper har en lønstigning fra 2011-2016, der ligger under gennemsnittet for alle kommunalt ansatte. Den laveste lønstigning i perioden ses for dagplejere, der kun får 1.773 kr. mere om måneden i 2016 end i 2011. Forvaltningschefer og tekniske chefer har haft den største lønstigning i perioden, de får 8.774 kr. mere i løn om måneden i 2016 end i 2011 (figur 1). Om året svarer det til, at kommunalt ansatte i gennemsnit får 35.086 kr. mere i maj 2016 end de gjorde i maj 2011. Dagplejere får 21.281 kr. mere om året, mens forvaltningschefer og tekniske chefer får 105.290 kr. mere i løn om året i 2016 end i 2011 (figur 2).

- **Forskellen i månedlig nettoløn fra forvaltningschefer og tekniske chefer til gennemsnittet for kommunalt ansatte er på 59.591 kr. i maj 2016.** Denne forskel er steget med 5.850 kr. (11 procent) siden maj 2011. Lønforskellen til forvaltningschefer og tekniske chefer er, målt i kroner og øre, størst for faggruppen husassistenter, de får 67.249 kr. mindre i nettomånedsløn. Forskellen mellem husassistenter og forvaltnings- og tekniske chefers løn er steget med 6.907 kr. (11 procent) fra 2011-2016. Dagplejere med 4 børn er den faggruppe, hvor forskellen i nettoløn til forvaltnings- og tekniske chefers er steget mest, her er lønforskellen på 65.327 kr. i maj 2016 – en stigning i forskellen på 7.001 kr. (12 procent) siden 2011. (Se figur 3a, 4a og 5a)

- **Forskellen i månedlig nettoløn fra jurister og økonomer til gennemsnittet for kommunalt ansatte er på 9.428 kr. i maj 2016.** Forskellen er steget med med 1.891 kr. (20 procent) fra maj 2011-2016. Målt i kroner er forskellen til jurister og økonomers nettoløn størst for faggruppen husassistenter, de har en nettomånedsløn, der er 16.030 kr. mindre end jurister og økonomer i 2016. Den forskel er steget med 2.947 kr. (18,5 procent) siden 2011. Forskellen til dagplejere er på 14.014 kr. i maj 2016, det svarer til en stigning i forskel på 3.041 kr. (22 procent) i forhold til maj 2011. (Se figur 3b, 4b og 5b)

KONTAKT

Notat udarbejdet af:
FOA Kampagne og Analyse

Thomas Bonven
Tlf. 46 97 26 71

Cæcilie Saul
Tlf. 46 97 24 15

Thor Noe
Tlf. 46 97 24 85

Presse:

Klaus Lange
Tlf. 46 97 24 34

Politisk ansvarlig:

Dennis Kristensen
Tlf. 40 18 42 81

- **Forskel mellem faggrupperne i den procentvise lønstigning fra maj 2011-2016:** Der er også forskel imellem faggrupperne på den procentvise lønudvikling fra maj 2011-2016. Faggruppen lærere (grundløn) har den største procentvise lønstigning i perioden, de får 15,4 procent mere i løn i maj 2016 end i maj 2011[1]. Jurister og økonomers har den næsthøjeste procentvise lønudvikling i perioden (12,8 procent) og forvaltnings- og tekniske chefer den tredje højeste procentvise lønstigning (10,7 procent) fra 2011-2016. Til sammenligning er dagplejerne med 4 fuldtidsbørns løn blot steget 7,5 procent fra maj 2011-2016, kommunalt ansatte sygeplejerskers løn er steget med 8,5 procent og husassistenters løn er steget med 8,7 procent. Den gennemsnitlige lønstigning for alle kommunalt ansatte er 10,4 procent i perioden (figur 6).

- **Realløn (købekraft):** Når der tages højde for udviklingen i forbrugerpriser, er den månedlige realløn, også kaldet købekraft, steget med 1.698 kr. (6 procent) i gennemsnit for kommunalt ansatte. Lærere (grundløn), jurister/økonomer samt forvaltnings- og tekniske chefer har haft den største procentvise stigning i realløn på hhv. 10,6, 8,1 og 6,1 procent. Den laveste procentvise reallønsstigning ses for dagplejere, 4 fuldtidsbørn (3 procent), kommunalt ansatte sygeplejersker (3,9 procent) og husassistenter (4,1 procent) (Figur 7).

[1] *Det skal ses i lyset af, at lærerne kompenseres i løn for forringede arbejdsbetingelser som følge af regeringsindgrebet ved konflikten i 2014 (lov 409).*

Små stigninger i månedsløn for FOAs faggrupper fra 2011-2016

Figur 1 viser udviklingen i nettomånedslønnen fra maj 2011 til maj 2016 for udvalgte kommunale faggrupper. I gennemsnit stiger lønnen med 2.924 kr. pr. måned. De udvalgte FOA-faggrupper har en markant mindre stigning i nettomånedsløn end gennemsnittet. Dagplejere med 4 fuldtidsbørn har fx blot en stigning i nettomånedsløn på 1.773 kr. fra maj 2011-2016, for husassistenter er stigningen 1.867 kr. og for pædagogmedhjælpere 2.019 kr. Også pædagoger og kommunalt ansatte sygeplejersker ligger under den gennemsnitlige stigning i nettoløn for alle kommunalt ansatte, men de har dog en stigning i nettoløn, der er højere end FOAs faggrupper (med undtagelse af de tekniske servicemedarbejdere, hvis stigning er marginalt større end sygeplejerskernes). Lønudviklingen for FOAs øvrige faggrupper ses i Bilag A.

Figur 1. Lønudvikling i nettomånedsløn maj 2011-2016 udvalgte faggrupper i kommunerne (i kr., løbende priser)

Udvikling i nettomånedsløn fra maj 2011 til maj 2016 målt i kroner. Udvalgte faggrupper i kommunerne

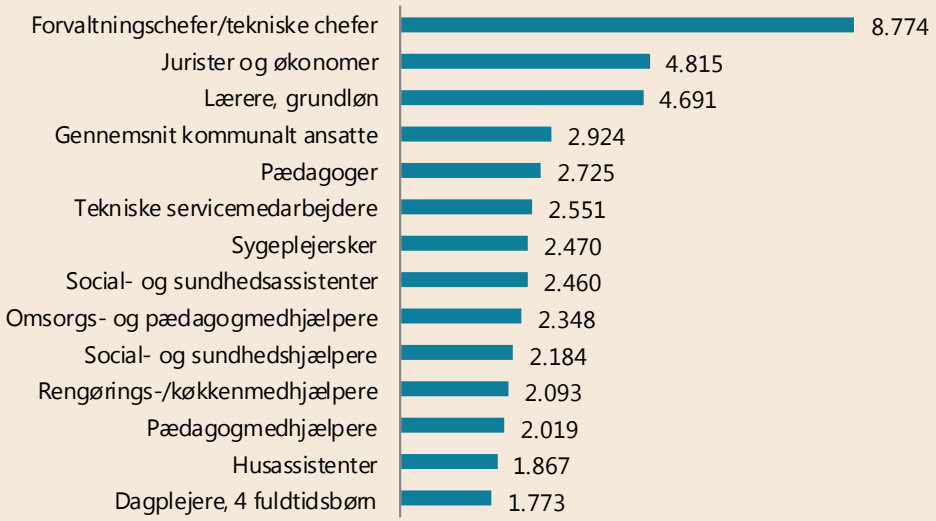

Anm. Der indgår kun data fra ansatte, der var ansat i samme stilling i maj 2011 og maj 2016. Nettoløn består af grundløn samt centrale og lokale tillæg, men er uden genetillæg, overarbejde, feriegodtgørelse samt pension. Udviklingen er i løbende priser og tager derfor ikke højde for generelle prisstigninger, der forringer købekraften. Gennemsnittet for kommunalt ansatte er baseret på et vægtet gennemsnit for alle kommunalt ansatte, ikke blot faggrupperne vist i figuren.

Af figur 2 (næste side) ses hvad lønudviklingen svarer til på årsbasis alt andet lige dvs. udviklingen i månedslønnen ganget 12 måneder). Figur 2 tegner det samme billede som figur 1. Her kan man se at forvaltningschefer og tekniske chefers årlige lønudvikling ligger øverst med 105.290 kr., mens dagplejere med 4 fuldtidsbørn ligger nederst med en årlig lønstigning på 21.281 kr. fra 2011-2016.

Figur 2. Udvikling i årsløn 2011-2016 (baseret på maj-tal) udvalgte faggrupper i kommunerne (i kr., løbende priser)

Figuren viser, hvad lønudviklingen fra maj 2011-2016 (vist i figur 1) svarer til på årsbasis.

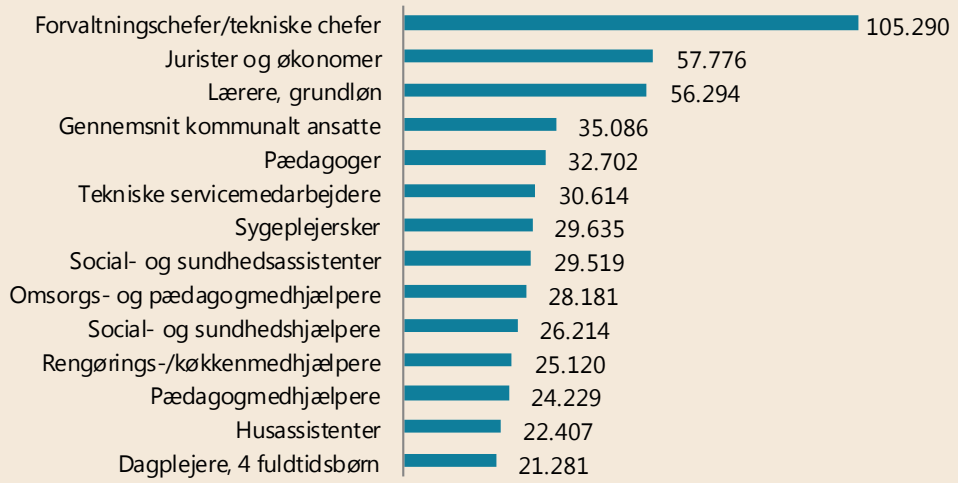

Anm: Beregnet ved udviklingen i månedsløn fra 2011-2016 ganget med 12 måneder. Der indgår kun data fra ansatte, der var ansat i samme stilling i maj 2011 og maj 2016. Nettoløn består af grundløn samt centrale og lokale tillæg, men er uden genetillæg, overarbejde, feriegodtgørelse samt pension. Udviklingen er i løbende priser og tager derfor ikke højde for generelle prisstigninger, der forringer købekraften. Gennemsnittet for kommunalt ansatte er baseret på et vægtet gennemsnit for alle kommunalt ansatte, ikke blot faggrupperne vist i figuren.

Markante lønforskelle mellem kommunalt ansatte faggrupper

Figur 3a (næste side) viser forskellen i nettomånedsløn mellem forvaltningschefer og tekniske chefer på den ene side og hver af de øvrige udvalgte faggrupper i kommunerne på den anden side i maj 2016. Forvaltningschefer og tekniske chefer tjener 90.626 kr. om måneden i maj 2016. I gennemsnit tjener en kommunalt ansat 59.591 kr. mindre end forvaltningschefer og tekniske chefer (se figur 3a). Gennem-snittet for alle kommunalt ansatte er et vægtet gennemsnit, så faggrupperne påvirker gennemsnittet alt efter antal ansatte i samme stilling i både maj 2011 og maj 2016 omregnet til fuldtid. (Se Bilag B for antal ansatte i alt i maj 2016 uanset stilling i 2011 samt nettolønnen i maj 2016 for ansatte i samme stilling i maj 2011 og maj 2016).

Forskellen i nettomånedsløn mellem forvaltningschefer og tekniske chefer og alle FOAs store faggrupper er større end gennemsnittet for de kommunalt ansatte. Husassistenter tjener fx 67.249 kr. mindre om måneden end forvaltningschefer og tekniske chefer, og dagplejere med 4 fuldtidsbørn tjener 65.327 kr. mindre om måneden end forvaltnings- og tekniske chefer (se figur 3a). Også for pædagoger er forskellen til forvaltningscheferne og tekniske chefer i nettomånedsløn større end gennemsnittet for kommunalt ansatte (60.933 kr.) (se figur 3a). De to faggrupper, hvor forskellen til forvaltningschefer og tekniske chefers nettomånedsløn er mindst er lærere (grundløn), der "kun" tjener 55.439 kr. mindre i nettomånedsløn end forvaltningschefer og tekniske chefer, samt jurister og økonomer, der tjener 48.272 kr. mindre (figur 3a).

Figur 3. Forskel i nettomånedsløn mellem udvalgte faggrupper i kommunerne i maj 2016 (i kr. løbende priser)

Figur 3a. Forskel i nettomånedsløn forvaltningschefer og tekniske chefer ift. andre kommunale faggrupper (kr.)

Figur 3a. viser forskellene er i nettomånedsløn i maj 2016 mellem forvaltningschefer og tekniske chefer og de øvrige udvalgte kommunale faggrupper.

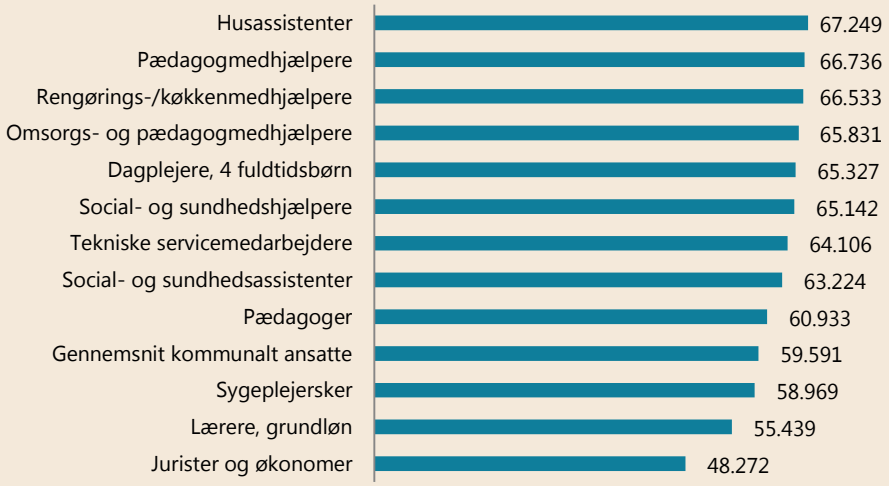

Figur 3b. Forskel i nettomånedsløn økonomer og jurister ift. andre kommunale faggrupper (kr.)

Figur 3b. viser forskellene er i nettomånedsløn i maj 2016 mellem jurister og økonomer og de øvrige udvalgte kommunale faggrupper.

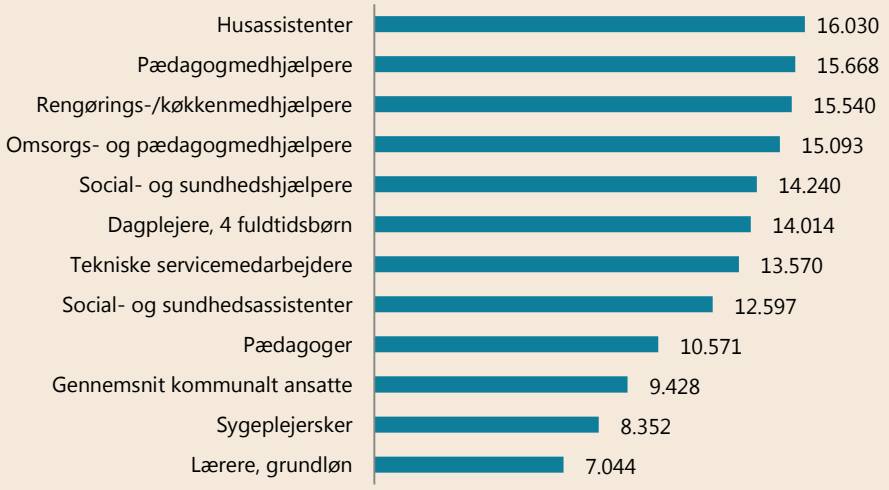

Anm.: Forvaltningschefer/tekniske chefer er ikke medtaget i 3b, da deres løn er højere end jurister og økonomers. Der indgår kun data fra ansatte, der var ansat i samme stilling i maj 2011 og maj 2016. Nettoløn består af grundløn samt centrale og lokale tillæg, men er uden genetillæg, overarbejde, feriegodtgørelse samt pension. Udviklingen er i løbende priser og tager derfor ikke højde for generelle prisstigninger, der forringer købekraften. Gennemsnittet for kommunalt ansatte er baseret på et vægtet gennemsnit for alle kommunalt ansatte, ikke blot faggrupperne vist i figuren.

Figur 3b (ovenfor) viser forskellen i nettomånedsløn i maj 2016 mellem jurister og økonomer i forhold til de øvrige faggrupper bortset fra forvaltningschefer og tekniske chefer. Jurister og økonomers nettomånedsløn var i maj 2016 42.354 kr.. Den gennemsnitlige nettomånedsløn for kommunalt ansatte ligger 9.428 kr. under månedslønnen for jurister og økonomer. Husassistenterne er den faggruppe, hvor forskellen til jurister og økonomers nettomånedsløn er størst (16.030 kr. i maj 2016), men alle

FOAs faggrupper har en forskel, der er større end den gennemsnitlige forskel for alle kommunalt ansatte. En pædagogmedhjælpers nettomånedsløn er i maj 2016 15.668 kr. lavere end jurister og økonomers, dagplejere med 4 fuldtidsbørn får 14.014 kr. mindre og social- og sundhedsassistenter 14.240 kr. mindre. Forskellen til jurister og økonomers nettomånedsløn er mindst for kommunalt ansatte sygeplejersker (8.352 kr.) og lærere, grundløn (7.044 kr.) (se figur 3b).

Lønforskellen vokser imellem faggrupperne i kommunerne

Figur 4a (næste side) viser, hvor meget mere forvaltningschefer og tekniske chefers løn er vokset set i forhold til de øvrige kommunalt ansatte faggruppers løn i perioden 2011 til 2016. Forvaltnings- og tekniske chefers løn er steget 5.850 kr. mere end den gennemsnitlige kommunale lønning og endnu mere, når man ser i forhold til FOAs faggrupper. Kun lærere, grundløn og jurister/økonomer ligger på den anden side af gennemsnittet, dog stadig markant under forvaltnings- og tekniske chefers lønstigning.

Figur 4b (næste side) viser, at jurister og økonomers løn er steget 1.891 kr. mere end gennemsnittet for alle kommunalt ansatte faggrupper i perioden 2011-2016. Forskellen mellem jurister og økononers løn og de andre udvalgte faggrupper er større end den gennemsnitlige forskel for alle faggrupper på nær lærere, grundløn. Lønudviklingen for fx dagplejere med 4 fuldtidsbørn og husassistenter er omkring 3.000 kr. mindre end lønudviklingen for jurister og økonomer fra 2011-2016.

Figur 4. Udvikling i lønforskellen fra maj 2011-2016 mellem udvalgte faggrupper i kommunerne (i kr., løbende priser)

Figur 4a. Lønudvikling forvaltningschefer og tekniske chefer ift. andre kommunale faggrupper

Figur 4a viser, hvor meget lønforskellen er vokset for de udvalgte faggrupper i forhold til udviklingen i forvaltningschefer/tekniske chefers nettoløn fra 2011-2016.

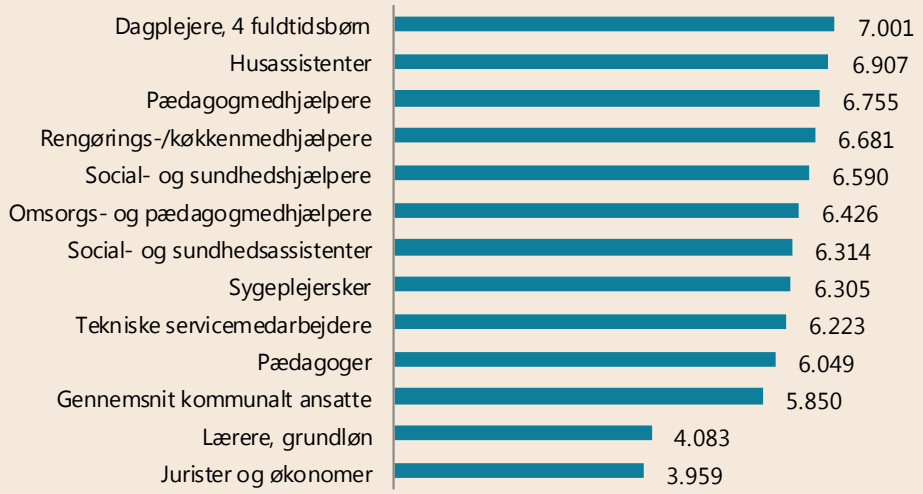

Figur 4b. Lønudvikling jurister og økonomer ift. andre kommunale faggrupper

Figur 4b. viser, hvor meget lønforskellen er vokset for de udvalgte faggrupper i forhold til udviklingen i økonomer/juristers nettoløn fra 2011-2016

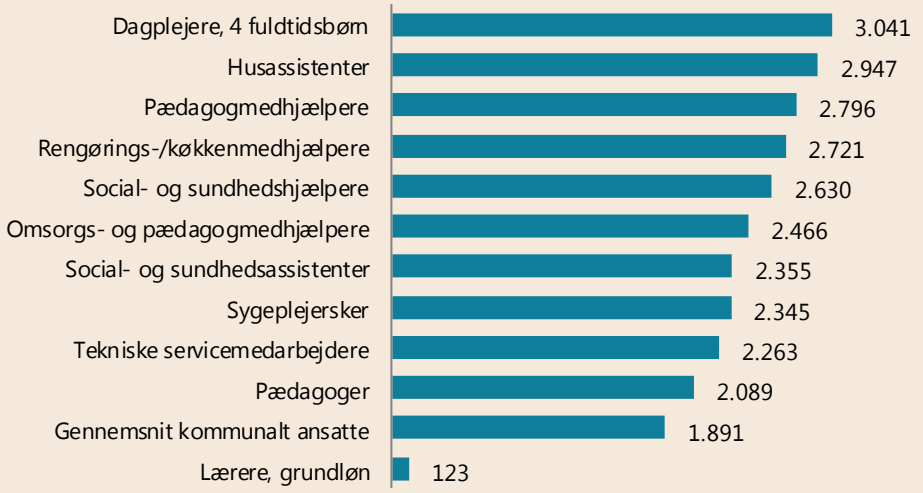

Anm.: I figur 4b. er forvaltningschefer/tekniske chefer ikkemed taget, da deres løn er højere end jurister og økonomers. Der indgår kun data fra ansatte, der var ansat i samme stilling i maj 2011 og maj 2016. Nettoløn består af grundløn samt centrale og lokale tillæg, men er uden genetillæg, overarbejde, feriegodtgørelse samt pension. Udviklingen er i løbende priser og tager derfor ikke højde for generelle prisstigninger, der forringer købekraften. Gennemsnittet for kommunalt ansatte er baseret på et vægtet gennemsnit for alle kommunalt ansatte, ikke blot faggrupperne vist i figuren.

Omregnes lønforskellene til procent er der sket en markant stigning i forskellene fra 2011-2016

Figur 4a og 4b har vist forskellene i lønudviklingen mellem de øvrige faggrupper og hhv. forvaltningschefer/tekniske chefer og jurister/økonomer målt i kroner og øre. Figur 5a og 5b (næste side) viser, den procentvise udvikling i lønforskellen fra maj 2011 til 2016 mellem hhv. forvaltnings-chefer/tekniske chefer og jurister/økonomer og de øvrige udvalgte faggrupper – dvs. den procentvise forskel i lønforskellen og ikke den procentvise udvikling i lønnen.

Af figur 5a (næste side) ses, at lønforskellen mellem forvaltningschefer og tekniske chefer i forhold til en dagplejer med 4 børn er 12 procent større i maj 2016, end den var i 2011. Set i forhold til kommunalt ansattes gennemsnitsløn, er forskellen til forvaltningschefer og tekniske chefer blevet knap 11 procent større i 2016, end den var i 2011. Figur 5b. viser, at forskellen på hvad en jurist/økonom og en dagplejer med 4 børn tjener i 2016 er knapt 22 procent større i 2016, end den var i 2011. Ser vi på forskellen mellem gennemsnitslønnen for kommunalt ansatte i forhold til juristerne og økonomernes løn, er forskellen godt 20 procent højere i 2016, end den var i 2011. Den største ændring i lønforskellen til jurister og økonomer ses for sygeplejersker, her er lønforskellen steget med godt 28 procent

Udviklingen i den procentvise lønforskel mellem jurister og økonomer og de andre kommunalt ansatte faggrupper (figur 5b - næste side) er markant større end den procentvise udvikling i forskellen fra forvaltningschefer og tekniske chefer (figur 5a.). Dette skyldes, at lønforskellen til forvaltningschefer og tekniske chefer allerede var markant i maj 2011, mens jurister og økonomers løn derimod lå lidt tættere på de øvrige faggrupper i maj 2011, end de gør i maj 2016. Fx ses, at forskellen mellem sygeplejersker og jurister/økonomers løn er 28 procent højere i 2016 end den var i 2011.

Figur 5. Den procentvise udvikling i lønforskel mellem udvalgte faggrupper maj 2011-2016

Figuren viser, hvor mange procent lønforskellene til forvaltningschefer og tekniske chefer og de øvrige udvalgte faggrupper er steget siden maj 2011. Det er med andre ord, den procentvise forskel i lønforskellen og ikke den procentvise udvikling i lønnen.

Figur 5a. Udvikling i lønforskel mellem forvaltningschefer og tekniske chefer ift. andre kommunale faggrupper (procent)

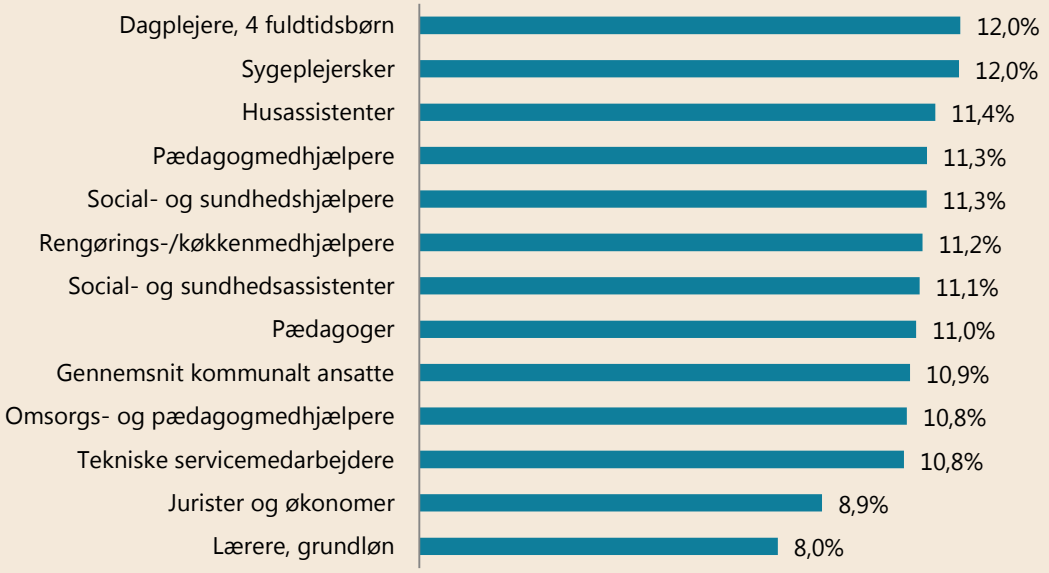

Figur 5b. Udvikling i lønforskel mellem jurister og økonomer ift. andre kommunale faggrupper (procent)

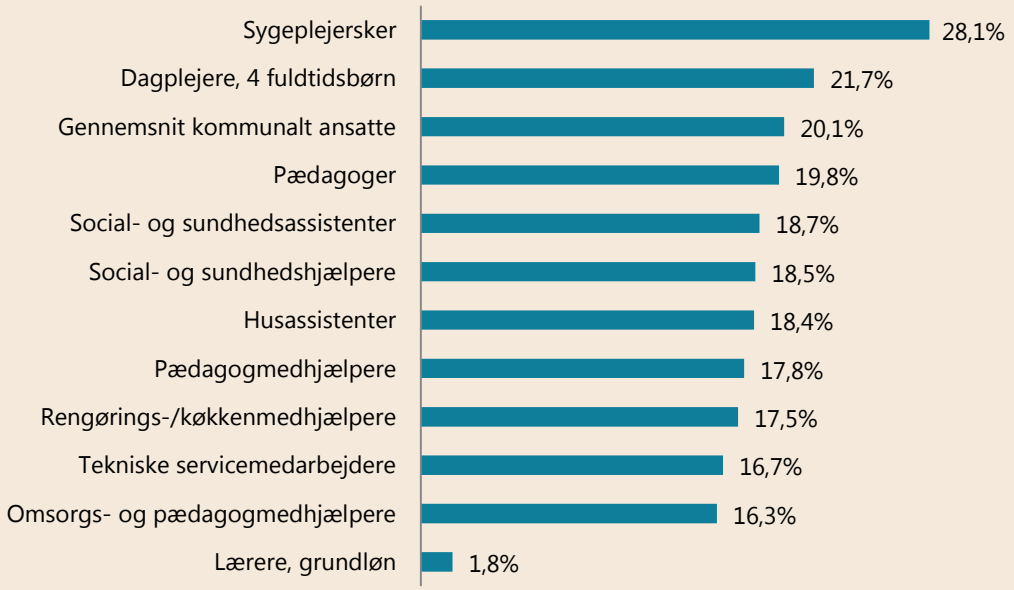

Anm.: Forvaltningschefer/tekniske chefer" er ikke medtaget i figur 5b, da deres løn er højere end jurister og økonomers. Der indgår kun data fra ansatte, der var ansat i samme stilling i maj 2011 og maj 2016. Nettoløn består af grundløn samt centrale og lokale tillæg, men er uden genetillæg, overarbejde, feriegodtgørelse samt pension. Udviklingen er i løbende priser og tager derfor ikke højde for generelle prisstigninger, der forringer købekraften. Gennemsnittet for kommunalt ansatte er baseret på et vægtet gennemsnit for alle kommunalt ansatte, ikke blot faggrupperne vist i figuren.

Den procentvise lønudvikling fra maj 2011-2016 er markant lavere for dagplejere, sygeplejersker og husassistenter end gennemsnittet for de kommunalt ansatte

I gennemsnit er den kommunalt ansattes løn steget med 10,4 procent fra maj 2011 til maj 2016[2] (figur 6). Men kun to af FOAs store faggrupper har haft en lønstigning i perioden, der er på niveau eller højere end gennemsnittet: Tekniske servicemedarbejdere (10,6 procent) og omsorgs- og pædagogmedhjælpere (10,5 procent). De resterende af FOAs faggrupper ligger under den gennemsnitlige udvikling i nettoløn. Lavest ligger dagplejere med 4 fuldtidsbørn, hvis løn blot er steget 7,5 procent fra 2011-2016. Kommunalt ansatte sygeplejersker har en procentvis lønstigning på 8,5 og husassistenter en lønstigning på 8,7 procent. Den største procentvise lønstigning ses for lærerne, grundløn med 15,4 procent[3].

Figur 6. Procentvis udvikling i nettoløn maj 2011 til maj 2016, udvalgte kommunale faggrupper

Figuren viser den procentvist udvikling i nettoløn fra maj 2011 til maj 2016 for udvalgte kommunale faggrupper.

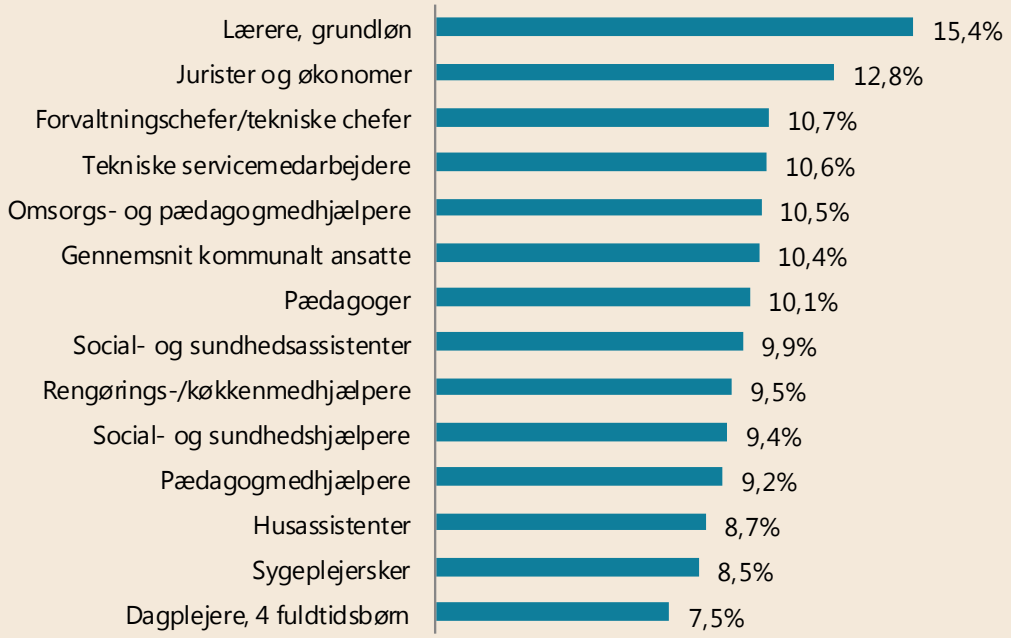

Anm.: Der indgår kun data fra ansatte, der var ansat i samme stilling i maj 2011 og maj 2016. Nettoløn består af grundløn samt centrale og lokale tillæg, men er uden genetillæg, overarbejde, feriegodtgørelse samt pension. Udviklingen er i løbende priser og tager derfor ikke højde for generelle prisstigninger, der forringer købekraften. Gennemsnittet for kommunalt ansatte er baseret på et vægtet gennemsnit for alle kommunalt ansatte, ikke blot faggrupperne vist i figuren.

[2] *Her er der ikke tale om den procentvise udvikling i lønforskelle, men den reelle lønudvikling fra maj 2011 til maj 2016 i procent.*

[3] *At lærere topper listen skal ses i lyset af, at de kompenseres i løn for forringede arbejdsbetingelser som følge af regeringsindgrebet ved konflikten i 2014 (lov 409).*

Udviklingen i købekraft (realløn) – størst for lærere og jurister/økonomer, markant mindre for dagplejere, sygeplejersker og husassistenter

Korrigeres lønstigningerne for pris- og lønudviklingen, for at tage højde for inflationen, fås et tal for den reelle lønudvikling – altså hvor meget mere kan man købe for sin løn, når nu varerne er blevet dyrere. Udviklingen i realløn ses af figur 7a og 7b, næste side.

Figur 7a, viser, at mens reallønnen i gennemsnit er steget 1.698 kr. for alle kommunalt ansatte, er den kun steget 748 kr. for dagplejere med 4 fuldtidsbørn. Og alle FOAs store faggrupper ligger under den gennemsnitlige reallønsstigning. Husassistenter har oplevet en reallønstigning på 929 kr. fra 2011-2016, pædagogmedhjælpere en stigning på 1.065 kr. og social- og sundhedshjælpere en stigning i realløn på 1.169 kr.. Kun jurister og økonomer, lærere (grundløn) og forvaltnings- og tekniske chefer har en reallønsstigning over gennemsnittet for de kommunalt ansatte, med stigninger på henholdsvis 3.187 kr., 3.362 kr. og 5.205 kr. Se figur 7a.

I figur 7b ses den procentvise udvikling i reallønnen. I gennemsnit er reallønnen for alle kommunalt ansatte steget med 5,8 procent. Af FOAs faggrupper ligger kun omsorgs- og pædagogmedhjælpere (5,8 procent) samt tekniske servicemedarbejdere (6,0 procent) på eller lidt højere end gennemsnittet. Lærerne topper udviklingen i realløn med en stigning på over 10,5 procent[1]. De mindste reallønsstigninger ses hos dagplejere med 4 børn (3,0 procent), kommunalt ansatte sygeplejersker (3,9 procent) og husassistenter (4,1 procent).

Figur 7. Udvikling i realløn maj 2011-2016 for udvalgte kommunale faggrupper (faste priser, maj 2016-priser)

Figur 7a. Udvikling i realløn i kr. (faste priser)

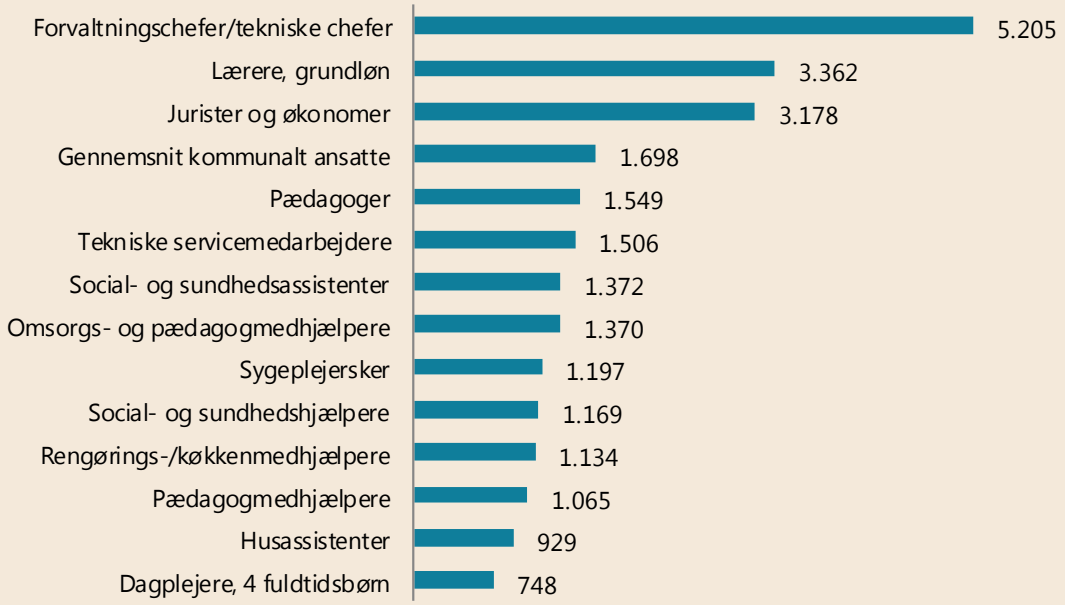

Figur 7b. Udvikling i realløn i procent (faste priser)

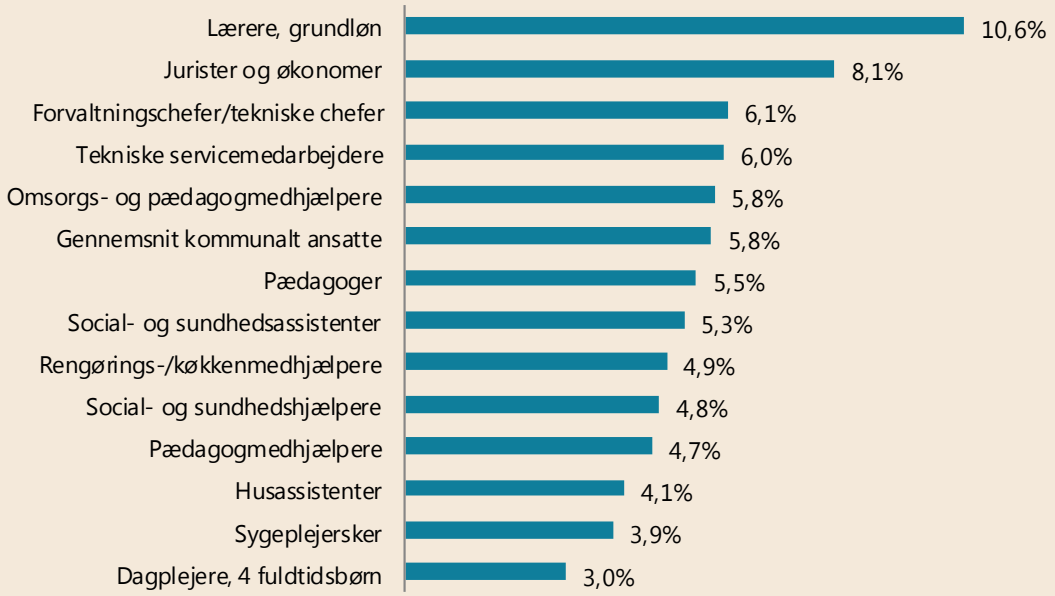

Note: Realløn giver udtryk for en udviklingen i faste priser, så der er taget højde for generelle prisstigninger, der forringer købekraften. Ved omskrivning til prisniveauet for maj 2016 er maj 2011-lønningerne opskrevet med 4,36 % jf. Forbrugerprisindekset i Danmarks Statistik tabel PRIS113 og egne beregninger. Der indgår kun data fra ansatte, der var ansat i samme stilling i maj 2011 og maj 2016. Gennemsnittet for kommunalt ansatte er baseret på et vægtet gennemsnit for alle kommunalt ansatte, ikke blot faggrupperne vist i figuren.

Lønudvikling for udvalgte overenskomstgrupper

Ser vi på overenskomstgrupper frem for faggrupper, følger lønudviklingen de ovenstående analyser. Akademikere, chefer, lærere og mellemledere har alle en højere lønstigning end gennemsnittet for kommunalt ansatte, der ligger på 2.924 kr. om måneden (svarende til 10,4 procent) Den største procentvise stigning ses hos lærerne med 12,5 procent, svarende til 4.779 kr. Den største stigning i kroner og øre ses hos cheferne, med 8.175 kr., svarende til 11,8 procent. Se figur 8a og 8b. Bilag B viser antal personer og lønnen for enkelte faggrupper under overenskomstgrupperne.

Figur 8. Lønudvikling for overenskomstgrupper maj 2011-2016 (i løbende priser)

Figur 8a. Lønudvikling for overenskomstgrupper i kr. (løbende priser)

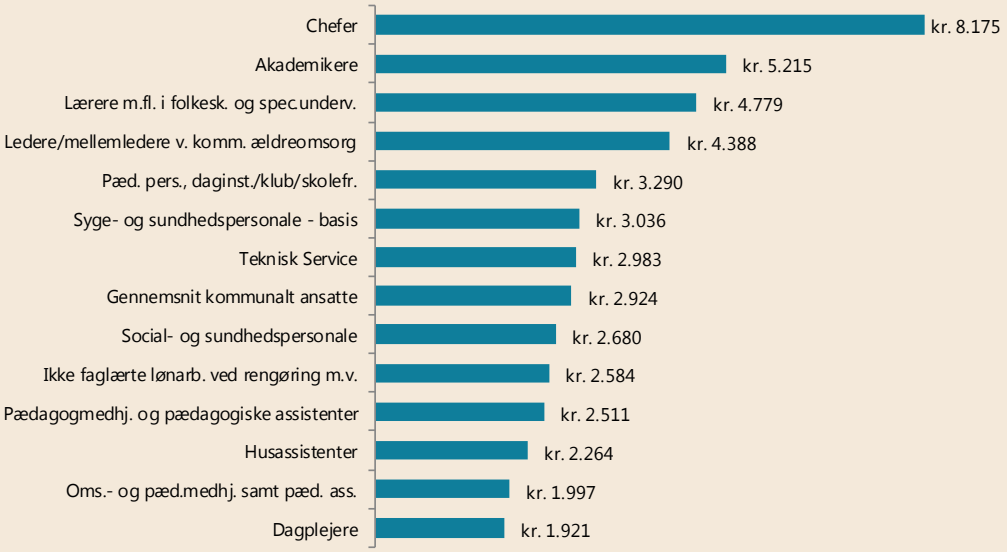

Figur 8b. Lønudvikling for overenskomstgrupper i procent

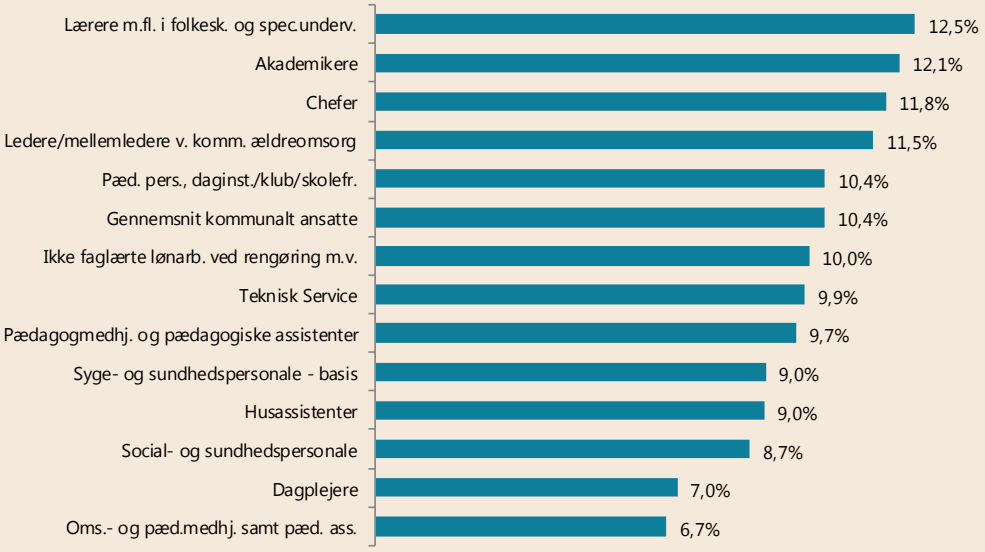

Anm.: Der indgår kun data fra ansatte, der var ansat i samme stilling i maj 2011 og maj 2016. Nettoløn består af grundløn samt centrale og lokale tillæg, men er uden genetillæg, overarbejde, feriegodtgørelse samt pension. Udviklingen er i løbende priser og tager derfor ikke højde for generelle prisstigninger, der forringer købekraften. Gennemsnittet for kommunalt ansatte er baseret på et vægtet gennemsnit for alle kommunalt ansatte, ikke blot faggrupperne vist i figuren.

Udviklingen i købekraft (realløn) for udvalgte overenskomstgrupper

Figur 9a og 9b (næste side) viser reallønsstigningen (lønstigning korrigeret for pris- og lønudvikling) for udvalgte overenskomstgrupper. Reallønnen kun er steget med 707 kr. for overenskomsten omsorgs- og pædagogmedhjælpere samt pædagogiske assistenter (svarende til 2,3 procent). Til sammenligning er reallønstigningen for alle kommunalt ansatte i gennemsnit steget med 2.924 kr. (svarende til 5,8 procent). For cheferne er reallønnen steget med 5.159 kr. (svarende til 7,1 procent). Læreroverenskomsten har den største procentmæssige stigning på 7,8 procent, svarende til 3.111 kr.[4] FOAs overenskomster ligger alle under gennemsnittet.

[4] *Det skal ses i lyset af, at lærerne kompenseres i løn for forringede arbejdsbetingelser som følge af regeringsindgrebet ved konflikten i 2014 (lov 409).*

Figur 9. Real lønudvikling for overenskomstgrupper maj 2011-2016 (faste priser, maj 2016-priser)

Figur 9a. Real lønudvikling for overenskomstgrupper i kr. (faste priser)

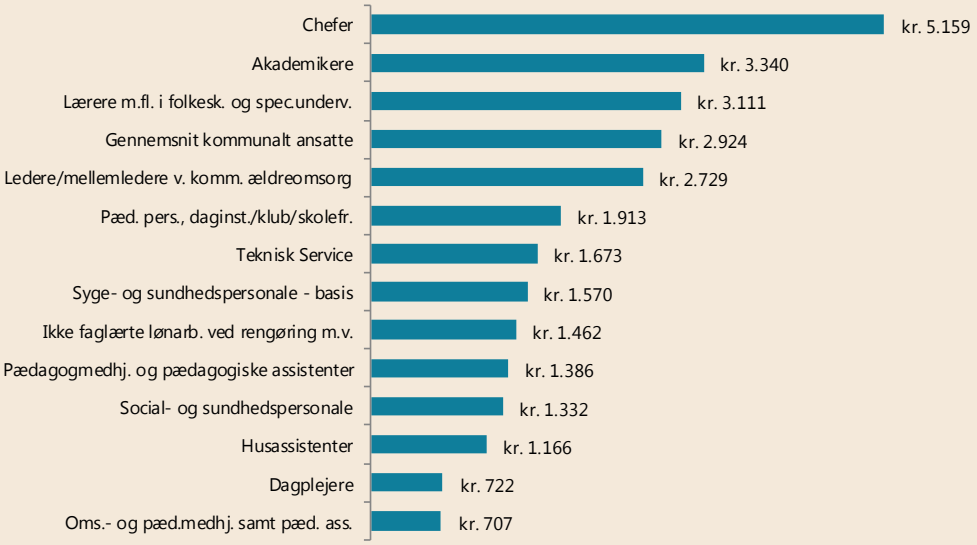

Figur 9b. Real lønudvikling for overenskomstgrupper i procent (faste priser)

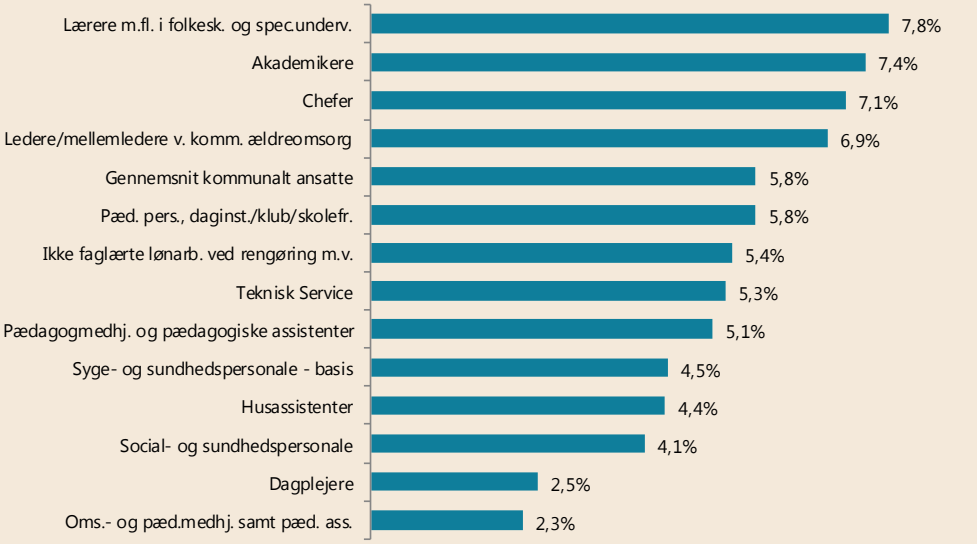

Anm.: Realløn giver udtryk for en udviklingen i faste priser, så der er taget højde for generelle prisstigninger, der forringer købekraften. Ved omskrivning til prisniveauet for maj 2016 er maj 2011-lønningerne opskrevet med 4,36 % jf. Forbrugerprisindekset i Danmarks Statistik tabel PRIS113 og egne beregninger. Udviklingen i nettoløn består af grundløn samt centrale og lokale tillæg, men er uden genetillæg, overarbejde, feriegodtgørelse samt pension.

Metode

Datakilde

Data til dette notat stammer fra Kommunernes og Regionernes Løndatakontors statistikdatabase SIRKA (krl.dk).

Data er afgrænset på følgende vis:

- Rapporttype: Lønudvikling, forhandlingsområdet er det kommunale område.
- Variant: Samme stilling for begge år (beskæftigelsesgrad ikke fastholdt).
- Løndele består af nettolønnen afgrænset som grundløn samt centrale og lokale tillæg, men uden genetillæg, overarbejde, feriegodtgørelse samt pension.
- Ansættelsesform er afgrænset som tjenestemænd og overenskomstansatte, eksklusiv elever, fleksjob og ekstraordinært ansatte.
- Aflønningsform: Månedslønnede.

De udvalgte faggrupper i kommunerne er:

- Forvaltningschefer/tekniske chefer,
- Jurister og økonomer
- Lærere, grundløn
- Pædagoger,
- Tekniske servicemedarbejdere
- Sygeplejersker
- Social- og sundhedshjælpere
- Social- og sundhedsassistenter
- Omsorgs- og pædagogmedhjælpere
- Rengørings-/køkkenmedhjælpere
- Husassistenter
- Dagplejere 4 fuldtidsbørn.

I alle figurer inddrages desuden tal for den gennemsnitlige kommunalt ansatte. Dette tal er baseret på vægtet gennemsnit for alle kommunalt ansatte.

Alle tal inklusiv angivelsen af det vægtede gennemsnit for alle kommunalt ansatte er kun på baggrund af månedslønnede tjenestemænd og overenskomstansatte, der var ansat i samme stilling i maj 2016 som i maj 2011. Anciennitet gør, at tallene for løn og lønudviklingen gennem hele notatet ligger højere end når nyansatte medregnes.

Løbende priser

Udviklingen i notatet er i udgangspunktet opgjort i løbende priser, og tager derfor ikke højde for generelle prisstigninger, der forringer købekraften. Eneste undtagelse herfra er figur 7 og 9, hvor omregning til realløn viser udviklingen i faste priser. Her er maj 2011-lønningerne opskrevet med 4,36 % jf. Forbrugerprisindekset i Danmarks Statistik tabel PRIS113 og egne beregninger.

Bilag A: Oversigt over lønudvikling for FOAs faggrupper

Tabel 1. Oversigt over lønudvikling for FOAs faggrupper (1 af 2)

Overenskomstområde	Stilling	Udvikling i nettoløn maj 2011-2016
	Gennemsnit for alle FOAs faggrupper	2.211
Arbejds-, vej- og gartnerformænd	Arbejds-, vej- og gartnerformænd	3.303
*Beredskabs- og ambulancepersonale**	*Beredskabsassistenter**	*1.431**
*Beredskabs- og ambulancepersonale**	*Beredskabsmestre**	*2.050**
*Beredskabs- og ambulancepersonale**	*Brandmestre**	*1.501**
*Beredskabs- og ambulancepersonale**	*Brandmænd/Ambulancefolk**	*1.228**
*Beredskabs- og ambulancepersonale**	*Overbrandmester**	*2.682**
*Beredskabs- og ambulancepersonale**	*Overchauffører**	*1.349**
*Beredskabs- og ambulancepersonale**	*Reddere**	*-648**
*Beredskabs- og ambulancepersonale**	*Underbrandmestre**	*-852**
*Beredskabs- og ambulancepersonale**	*Vagtcentralmestre**	*2.350**
*Beredskabs- og ambulancepersonale**	*Vagtcentralpersonale**	*1.697**
*Beredskabs- og ambulancepersonale**	*Viceberedskabsmestre**	*2.589**
*Beredskabs- og ambulancepersonale**	*Vicebrandinspektører**	*2.454**
Dagplejere	Dagplejere, 3 fuldtidsbørn	1.348
Dagplejere	Dagplejere, 4 deltidsbørn	1.925
Dagplejere	Dagplejere, 4 fuldtidsbørn	1.774
Dagplejere	Gæstedagplejere, 4 fuldtidsbørn	1.891
Erhvervsudd.serv.ass.-og elever,KL	Serviceassistenter	2.285
Hjemmevejledere og pæd.pers., døgninst., Kbh.	Afdelingsledere	4.838
Hjemmevejledere og pæd.pers., døgninst., Kbh.	Børne- og ungekonsulenter	3.036
Hjemmevejledere og pæd.pers., døgninst., Kbh.	Hjemmevejledere	2.603
Hjemmevejledere og pæd.pers., døgninst., Kbh.	Socialpædagoger	3.173
Husassistenter, KL	Husassistenter	1.868
Ikke faglærte lønarb. ved rengøring m.v.	Rengørings-/køkkenmedhjælpere	2.093
Ikke faglærte lønarb. ved rengøring m.v.	Tilsynsassistenter	2.077
Kantineledere/rengøringsledere/-chefer	Kantineledere	2.412
Kantineledere/rengøringsledere/-chefer	Rengøringsledere/-chefer	3.930
Kedel- maskin- og motorpassere	Kedel- maskin- og motorpassere	2.206
Led. værkst.pers. mv., klientv.,KL	Værkstedsassistenter	2.191
Ledere/mellemledere v. komm. ældreomsorg	Ledere/mellemledere	3.687
Maritimt personale	Skibsassistenter	2.078
Maritimt personale	Skibsførere	2.955
Maritimt personale	Styrmænd/Maskinister/Mortorpassere	2.925

Note: I nettoløn bestående af grundløn samt centrale og lokale tillæg, men uden genetillæg, overarbejde, feriegodtgørelse samt pension. Udviklingen er i løbende priser og tager derfor ikke højde for generelle prisstigninger, der forringer købekraften.
**Beredskabspersonalets er påvirket af ændring i personalesammensætning og dermed f.eks. tab af anciennitet, da det er tal for alle ansatte frem for i "samme stilling i begge år". Det skyldes at området pr. 1.1.2016 er udskilt fra at være kommunalt ansatte i de enkelte kommuner til selvstændige fælleskommunale selskaber. Beredskabspersonale er ikke medregnet i gennemsnittet.*

Tabel 1 (fortsat). Oversigt over lønudvikling for FOAs faggrupper (2 af 2)

Overenskomstområde	Stilling	Udvikling i nettoløn maj 2011-2016
Oms.- og pæd.medhj. samt pæd. ass., Kbh.	Omsorgs- og pædagogmedhjælpere	2.349
Oms.- og pæd.medhj. samt pæd. ass., Kbh.	Pædagogiske assistenter	2.106
Oms.- og pæd.medhj. samt pæd. ass., Kbh.	Pædagogmedhjælpere ved skoler	2.121
Pæd. pers., daginst./klub/skolefr.	Klubassistenter/skolepædagoger, ikke-udd.	2.649
Pæd. pers., daginst./klub/skolefr.	Pædagoger	3.120
Pæd. pers., daginst./klub/skolefr.	Souschefer/afdelingsledere	2.950
Pæd. pers., v. kommunale legepladser	Legepladsmedarbejdere	2.019
Pæd. pers., v. kommunale legepladser	Legepladspædagoger	2.757
Pædagogisk personale i dagplejeordninger	Dagplejepædagoger	2.621
Pædagogisk personale i dagplejeordninger	Pædagoger i pladsanvisningen	2.722
Pædagogisk personale i dagplejeordninger	Stedfortrædere	2.326
Pædagogiske konsulenter	Pædagogiske konsulenter	4.438
Pædagogmedhj. og pædagogiske assistenter	Pædagogiske assistenter	2.010
Pædagogmedhj. og pædagogiske assistenter	Pædagogmedhjælpere	2.019
Social- og sundhedspersonale	1. assistenter	2.058
Social- og sundhedspersonale	Afdelingsledere	5.357
Social- og sundhedspersonale	Assistenter, aften/nat	1.607
Social- og sundhedspersonale	Beskæftigelsesvejledere	1.899
Social- og sundhedspersonale	Hjemmehjælpere	1.632
Social- og sundhedspersonale	Ledende beskæftigelsesvejledere	2.033
Social- og sundhedspersonale	Plejehjemsassistenter	1.921
Social- og sundhedspersonale	Plejere	1.845
Social- og sundhedspersonale	Plejere og sosu-assistenter, trin 26-30	1.892
Social- og sundhedspersonale	Social- og sundhedsassistenter	2.460
Social- og sundhedspersonale	Social- og sundhedshjælpere	2.185
Social- og sundhedspersonale	Social- og sundhedspersonale, ikke-udd.	1.649
Social- og sundhedspersonale	Sundhedsmedhjælpere	2.322
Social- og sundhedspersonale	Sygehjælpere	1.738
Social- og sundhedspersonale	Øvr. social- og sundhedspersonale	2.971
Teknisk Service	Ejendomsserviceteknikere	2.329
Teknisk Service	Parkeringsvagter/kontrollører	2.289
Teknisk Service	Tekniske servicechefer	3.100
Teknisk Service	Tekniske serviceledere	2.615
Teknisk Service	Tekniske servicemedarbejdere	2.551
Tilsynsførende ass., forsorgshjem	Portører, Kbh	1.817
Tilsynsførende ass., forsorgshjem	Tilsynsførende ass., forsorgshjem	2.826
Trafikkontrollører/driftsassistenter	Driftsassistenter	2.348

Note: I nettoløn bestående af grundløn samt centrale og lokale tillæg, men uden genetillæg, overarbejde, feriegodtgørelse samt pension. Udviklingen er i løbende priser og tager derfor ikke højde for generelle prisstigninger, der forringer købekraften.

Bilag B: Oversigt over nettoløn for stillinger i de udvalgte overenskomstgrupper

Tabel 3 er en oversigt over de enkelte stillingsgrupper, der hører under de udvalgte overenskomstgrupper, der er vist i Figur 8 og Figur 9. Kolonnen til højre er nettolønnen i maj 2016, der ligesom i resten af notatet er for personer, der var ordinært ansat i samme stilling i både maj 2011 og maj 2016. Derimod er kolonnen til venstre et udtræk for maj 2016 for antal ordinært månedslønnede i alt i maj 2016 uanset ansættelsestidspunkt omregnet til fuldtidsstillinger.

De udvalgte overenskomstgrupper dækker 250.000 ud af de 359.000 fuldtidsansatte i maj 2016, hvor administration og IT, socialrådgivere, specialarbejdere samt flere ledergrupper er de største udeladte grupper.

Deraf er tallene for nettoløn i kolonnen til højre på baggrund af de 137.000 personer, der var ansat i samme stilling i både maj 2011 og maj 2016. Indvirkningen på de vægtede løngennemsnit for overenskomstgruppen afhænger af hvor mange af disse personer, der er i hver stillingsgruppe.

Tabel 2. Oversigt over nettoløn for stillinger i udvalgte overenskomstgrupper

Overenskomstområde	Stilling	Antal ansatte omregnet til fuldtid maj-2016	Nettoløn maj-2016
Akademikere	**I alt**	**18.510,8**	**39.951**
	Agronomer/hortonomer m.fl.	278,3	39.151
	Akademiingeniører	225,6	41.278
	Arkitekter	1.000,2	40.200
	Bachelorer m.fl.	458,9	35.522
	Bibliotekarer	1.465,4	35.273
	Chefkonsulenter	1.129,4	49.084
	Civilingeniører	844,4	40.194
	Diplomingeniører	372,6	38.137
	Forstkandidater	43,0	38.180
	Handelsjurister m.fl.	86,1	39.309
	Jurister og økonomer	**3.888,7**	**42.354**
	Landinspektører	208,6	41.299
	Magistre	4.679,3	39.456
	Psykologer	1.838,7	41.428
	Specialkonsulenter	1.321,2	44.415
	Teknikumingeniører	598,7	40.636
Chefer	**I alt**	**2.806,1**	**63.441**
	Andre chefer	2.058,4	58.205
	Chefer, Kbh	346,9	60.729
	Forvaltningschefer/tekniske chefer	**302,3**	**90.626**
	Kommunaldirektører	98,5	114.637
Dagplejere	**I alt**	**10.171,3**	**25.273**
	Dagplejere, 3 fuldtidsbørn	57,0	20.871
	Dagplejere, 4 deltidsbørn	8,6	22.213
	Dagplejere, 4 fuldtidsbørn	**9.817,9**	**25.299**
	Gæstedagplejere, 4 fuldtidsbørn	265,8	25.243

Husassistenter	**I alt**	**2.414,5**	**23.386**
	Husassistenter	2.393,2	23.377
Ikke faglærte lønarb. ved rengøring m.v.	**I alt**	**3.508,7**	**24.145**
	Rengørings-/køkkenmedhjælpere	**3.432,1**	**24.092**
	Tilsynsassistenter	74,0	26.580
Ledere/mellemledere v. kom. ældreomsorg	**I alt**	**1.157,3**	**36.224**
	Ledere/mellemledere	1.156,3	36.224
Lærere m.fl. i folkesk. og spec.underv.	**I alt**	**53.504,5**	**35.688**
	Børnehaveklasseledere, grundløn	2.151,8	32.179
	Børnehaveklasseledere, komb.løn	640,7	32.215
	Konsulenter, UUV, grundløn	221,6	38.924
	Lærere, grundløn	**40.232,6**	**35.186**
	Lærere, komb.løn	7.700,1	37.512
	Lærere, personlig ordning	190,8	37.612
	Skolekonsulenter, grundløn	1.518,2	39.345
	Skolekonsulenter, komb.løn	20,7	38.793
	Skolepsykologer	271,6	42.748
	Vejledere, UUV, grundløn	367,3	36.084
	Vejledere, UUV, komb.løn	141,0	37.393
Oms.- og pæd.medhj. samt pæd. ass.	**I alt**	**6.330,7**	**24.904**
	Omsorgs- og pædagogmedhjælpere	**5.569,4**	**24.795**
	Pædagogiske assistenter	748,2	26.279
	Pædagogmedhjælpere ved skoler	8,4	23.634
Pæd. pers., daginst./klub/skolefr.	**I alt**	**41.087,8**	**29.816**
	Klubassistenter/skolepædagoger, ikke-udd.	884,4	25.420
	Pædagoger	**37.411,2**	**29.693**
	Souschefer/afdelingsledere	1.489,8	32.381
	Stedfortrædere	128,9	31.665
	Støttepædagoger	1.169,5	31.415
Pædagogmedhj. og pædagogiske assistenter	**I alt**	**18.130,0**	**24.371**
	Pædagogiske assistenter	3.651,9	26.503
	Pædagogmedhjælpere	**14.472,9**	**23.890**
Social- og sundhedspersonale	**I alt**	**60.145,0**	**26.260**
	1. assistenter	7,3	28.857
	Afdelingsledere	188,5	37.853
	Assistenter, aften/nat	26,5	28.449

	Beskæftigelsesvejledere	239,0	27.008
	Hjemmehjælpere	876,0	25.822
	Ledende beskæftigelsesvejledere	15,5	29.724
	Plejehjemsassistenter	524,5	28.541
	Plejere	213,8	29.167
	Plejere og sosu-assistenter, trin 26-30	35,6	28.933
	Social- og sundhedsassistenter	**23.215,8**	**27.402**
	Social- og sundhedshjælpere	**29.090,6**	**25.484**
	Social- og sundhedspersonale, ikke-udd.	2.303,4	21.858
	Sundhedsmedhjælpere	88,3	27.066
	Sygehjælpere	3.281,0	26.673
	Øvr. social- og sundhedspersonale	33,9	32.113
Syge- og sundheds-personale - basis	**I alt**	**24.299,8**	**30.491**
	Ergoterapeuter	4.377,4	31.233
	Ernæringsassistenter	2.786,2	24.859
	Fysioterapeuter	3.593,6	31.265
	Kliniske diætister/PB'ere	163,0	31.299
	Kliniske undervisere, ergoterapeuter	102,8	32.101
	Kliniske undervisere, fysioterapeuter	95,7	32.521
	Kostfaglige eneansvarlige	756,3	25.407
	Kostfaglige ledere, lukket gruppe	84,7	27.517
	Psykomotoriske terapeuter	127,3	29.735
	Sundhedsplejersker	1.593,5	33.384
	Sygeplejersker	**9.477,5**	**31.657**
	Tandplejere	382,6	31.006
	Økonomaer	299,7	28.373
Teknisk Service	**I alt**	**7.375,9**	**28.092**
	Ejendomsserviceteknikere	318,2	28.644
	Parkeringsvagter/kontrollører	116,4	25.622
	Tekniske servicechefer	120,7	34.022
	Tekniske serviceledere	1.744,4	30.492
	Tekniske servicemedarbejdere	**5.035,7**	**26.520**

Note: I nettoløn bestående af grundløn samt centrale og lokale tillæg, men uden genetillæg, overarbejde, feriegodtgørelse samt pension. Udviklingen er i løbende priser og tager derfor ikke højde for generelle prisstigninger, der forringer købekraften.